

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 605/2025-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JANÍČEK LEGAL s. r. o., Kominárska 2, 4, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Košiciach v konaní sp. zn. 5S/2/2025 (pôvodne vedenom Krajským súdom v Prešove pod sp. zn. 3S/50/2019) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Správneho súdu v Košiciach v konaní sp. zn. 5S/2/2025 (pôvodne Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3S/50/2019) **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Správnemu súdu v Košiciach **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. 5S/2/2025 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **1 500 eur**, ktoré **je** mu Správny súd v Košiciach **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Košiciach **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 9. júla 2025 domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného úradu Kežmarok v konaniach sp. zn. OU-KK-PLO-2019/711-020-SCHM a sp. zn. OU-KK-PLO-2019/000520-482KG, Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 3Svk/47/2023 a označeným postupom správneho súdu (pôvodne krajského súdu). Zároveň navrhoval, aby ústavný súd prikázal správnenému súdu konať bez zbytočných prietáhov a priznal mu finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 605/2025-15 z 21. októbra 2025 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom správneho súdu v označenom konaní (predtým vedenom na krajskom súde).

3. Sťažovateľ sa správnou žalobou pôvodne podanou 14. októbra 2019 krajskému súdu a vedenou pod sp. zn. 3S/50/2019 domáhal zrušenia rozhodnutia okresného úradu sp. zn. OU-KK-PLO-2019/000520-482KG z 13. augusta 2019, ktorým bolo schválené vykonanie projektu pozemkových úprav v katastrálnom území Stará Lesná, obec Stará Lesná, okres Kežmarok, ako aj rozhodnutia okresného úradu sp. zn. OU-KK-PLO/2019-711-020-SCHM z 26. februára 2019, ktoré mu predchádzalo a ktorým bol schválený projekt pozemkových úprav v katastrálnom území Stará Lesná, obec Stará Lesná, okres Kežmarok.

4. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 3S/50/2019 zo 4. apríla 2023 správnu žalobu sťažovateľa zamietol, proti čomu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť. Najvyšší správny súd napadnutý rozsudok krajského súdu rozsudkom sp. zn. 3Svk/47/2023 z 18. decembra 2024 zrušil a vec vrátil správnenému súdu, na ktorý od júna 2023 prešiel výkon súdnictva z krajského súdu. Kasačný súd považoval napadnutý rozsudok krajského súdu za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, keďže sa krajský súd nevysporiadal s námietkami sťažovateľa uplatnenými v správnej žalobe.

5. Správny súd po vrátení veci aktuálne vedenej pod sp. zn. 5S/2/2025 dosiaľ nerozhodol. Spis mu bol predložený 23. januára 2025. Uznesením z 27. mája 2025 rozhodol o pokračovaní v konaní s dedičmi po ďalšej účastníčke konania v 7. rade. V septembri 2025 bolo účastníkom konania doručované oznámenie o zmene zloženia senátu. Z dôvodu podania námietky zaujatosti najvyšší správny súd uznesením z 9. októbra 2025 rozhodol o vylúčení sudkyne Petry Vysaníkovej z rozhodovania v posudzovanej veci. Dňa 18. novembra 2025 správny súd doručil účastníkom konania oznámenie o novom zložení senátu.

6. Sťažovateľ namieta neprimeranú dĺžku celého konania, keďže od schválenia vykonania projektu pozemkových úprav uplynulo viac ako 76 mesiacov. Vo vzťahu k dĺžke konania pred správny súdom (pôvodne krajským súdom) uviedol, že ním podaná žaloba predstavuje bežnú súčasť rozhodovacej agendy súdov správneho súdnictva a nemožno ju považovať za právne zložitú. Sťažovateľ žiadnym spôsobom k celkovej dĺžke konania neprispel. Naopak, počas celého konania bol aktívny a súčinný. Súdne konanie pred krajským súdom trvalo viac ako 41 mesiacov. Krajský súd bol (v období od júna 2020 do mája 2022) takmer dva roky absolútne nečinný. Navyše, okrem jeho neprimeranej dĺžky bol postup krajského súdu neefektívny, resp. možno ho hodnotiť ako nesprávny, pretože rozsudok neobsahoval dostatočné odôvodnenie. Z tohto dôvodu konanie pred kasačným súdom o kasačnej sťažnosti, ktoré znamenalo predĺženie konania o 13 mesiacov, je potrebné pričítať na vrub krajskému súdu. Po vrátení veci najvyšším správny súdom doteraz nedošlo v postupe správneho súdu k výrazným prieťahom.

II.

Vyjadrenie správneho súdu a replika sťažovateľa

7. V podaní doručenom ústavnému súdu 12. januára 2026 predseda správneho súdu popísal priebeh napadnutého konania od pridelenia veci po vrátení z kasačného súdu. K dôvodom trvania konania v dĺžke 41 mesiacov pred krajským súdom sa nevyjadril. Je však toho názoru, že zo súdneho spisu je zrejmé, že úkony vo veci boli krajským súdom vykonávané priebežne s prihliadnutím na množstvo a právnu zložitnosť veci, ktoré v tom čase napádali na krajský súd. Zastáva názor, že v posudzovanej veci konal správny súd priebežne vzhľadom na vysoký počet vecí, ktoré po prechode agendy naň prešli. Od pridelenia veci zákonnému sudcovi v máji 2025 prebieha štúdium spisu a vo veci boli vykonané potrebné procesné úkony. Predmetom súdneho prieskumu sú dve rozhodnutia a v tejto súvislosti je aktuálne vykonať úkony smerujúce k spojeniu vecí na spoločné konanie, ktoré je administratívne pomerne náročné vzhľadom na široký okruh účastníkov konania v oboch konaniach.

8. V rámci repliky sťažovateľ v podaní doručenom ústavnému súdu 13. januára 2026 zotrval na argumentoch uvedených v ústavnej sťažnosti. Uviedol, že správny súd vo svojom vyjadrení nespochybnil tvrdenia sťažovateľa o neprimeranej dĺžke súdneho konania a žiadnym spôsobom sa nevyjadril ku konaniu krajského súdu, hoci je jeho právnym nástupcom. Rovnako sa nevyjadril k požadovanému finančnému zadosťučineniu. Sťažovateľ s odkazom na viacero rozhodnutí ústavného súdu vyjadril presvedčenie, že ním požadované nároky v ústavnej sťažnosti sú odôvodnené. Personálne nedostatky týkajúce sa nedostatku počtu sudcov na konajúcom súde či iné systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti nepovažuje sťažovateľ za argument, ktorý by mu mohol byť na ujmu, pričom v tomto smere poukázal na judikatúru ústavného súdu.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy (a čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci

v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 302/2020, II. ÚS 123/2022) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017, II. ÚS 118/2019).

10. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria prihliada ústavný súd aj na predmet sporu (povahu prerokovanej veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľov. Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

11. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predĺženie konania je čiastočne spôsobené aj objektívnou skutkovou a právnou zložitou veci, pretože predmetom konania je prieskum schválenia projektu pozemkových úprav, ktorý mal výrazne väčšie množstvo účastníkov konania a je technicky a administratívne náročný, na čo poukázal vo svojom vyjadrení správny súd. Z hľadiska významu predmetu konania pre sťažovateľa ide o štandardný majetkový spor, ktorý nie je obzvlášť prioritizovaný.

12. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietahom.

13. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotí, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, je postup správneho súdu (pôvodne krajského súdu) v napadnutom konaní. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

14. Z popísaného priebehu napadnutého konania vedeného krajským súdom vyplýva, že trpel zásadnými procesnými vadami, keďže jeho rozsudok nebol náležite odôvodnený spôsobom predpokladaným zákonom, čo viedlo kasačný súd k jeho zrušeniu. Uvedený postup krajského súdu v konaní nie je ústavne akceptovateľný, pretože ho nemožno považovať za efektívne smerujúci k nastoleniu právnej istoty sťažovateľa. Okrem trvania konania pred krajským súdom preto možno k jeho zodpovednosti pripísať aj predĺženie konania spôsobené kasačným konaním. Pokiaľ ide o postup správneho súdu po vrátení veci, ten možno hodnotiť ako efektívny a riadny. Napriek tomu, že dosiaľ vo veci rozhodnuté nebolo, správny súd vykonáva úkony nevyhnutné pre ustálenie všetkých účastníkov konania. Vzhľadom na prechod agendy v dôsledku súdnej reformy však správny súd zodpovedá aj za postup krajského súdu v predchádzajúcej fáze konania.

15. Ústavný súd preto s prihliadnutím na celkovú dĺžku konania a neefektívnu činnosť krajského súdu dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom a dĺžka konania nie je primeraná. Na tomto základe rozhodol, že postupom správneho súdu (ako nástupcu krajského súdu) v napadnutom konaní bolo porušené základné právo s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

16. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Keďže napadnuté konanie ešte nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd vyhovel návrhu na vyslovenie príkazu konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Primerané finančné zadosťučinenie

17. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej s'ťažnosti vyhovie, môže priznať s'ťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal. S'ťažovateľ v ústavnej s'ťažnosti žiadal o priznanie finančného zadosťučinenia 4 000 eur, čo odôvodnil neprimeranou dĺžkou napadnutého konania a stavom právnej neistoty.

18. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04, I. ÚS 257/08, IV. ÚS 302/2020). Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

19. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä neefektívny postup krajského súdu a doterajšiu dĺžku napadnutého konania, deklarovanie porušenia práv s'ťažovateľa a príkaz konať v napadnutom konaní, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia 1 500 eur primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu), a preto návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia v prevyšujúcej sume nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

20. Zistené porušenie ústavných práv s'ťažovateľa odôvodňuje, aby mu správny súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom. Preto ústavný súd rozhodol o povinnosti správneho súdu nahradiť s'ťažovateľovi v určenej lehote trovy konania na účet jeho právneho zástupcu (bod 4 výroku tohto nálezu).

21. Trovy konania pozostávajú z odmeny a ďalších náhrad advokáta v celkovej výške 949,17 eur s DPH, ktoré boli určené podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení

neskorších predpisov (odmena podľa § 11 ods. 3 vyhlášky za dva úkony právnej služby po 371 eur/úkon, a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti; náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 2 x 14,84 eur; DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky 177,49 eur). Náhradu za tretí úkon právnej služby, repliku sťažovateľa z 13. januára 2026, ústavný súd nepriznal, pretože obsah uvedeného podania, ktorý bol len opakovaním sťažnostných dôvodov, nepovažoval za taký, ktorý by prispel k bližšiemu objasneniu posudzovanej veci. Ústavný súd pripomína, že § 73 zákona o ústavnom súde svojou štruktúrou (vzťah odseku 1 a 3) právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom nestavia do nárokovateľnej polohy (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 238/2021, I. ÚS 455/2023).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2026

Robert Šorl
predseda senátu